

ALE

CENTRALE V. E. II

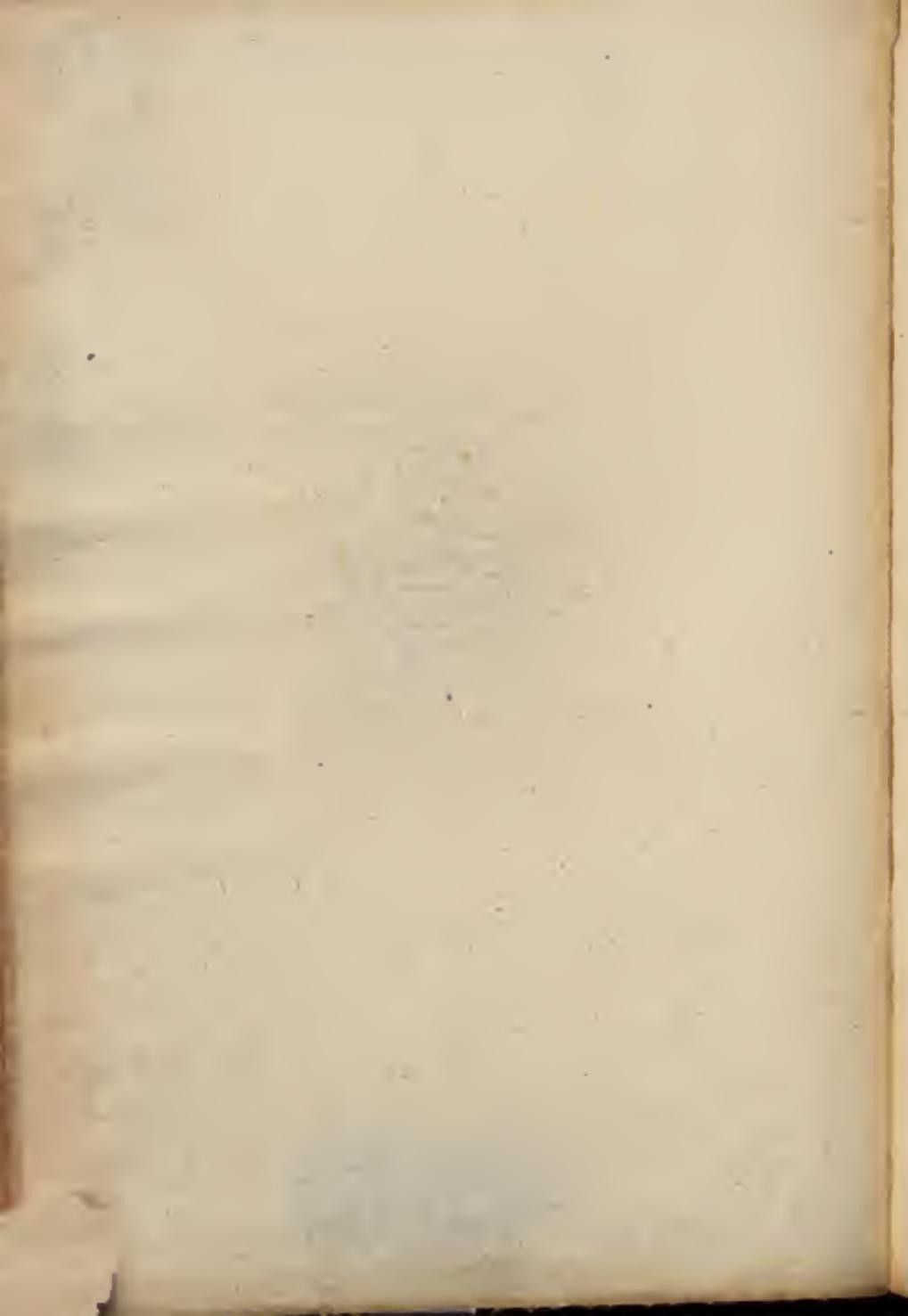

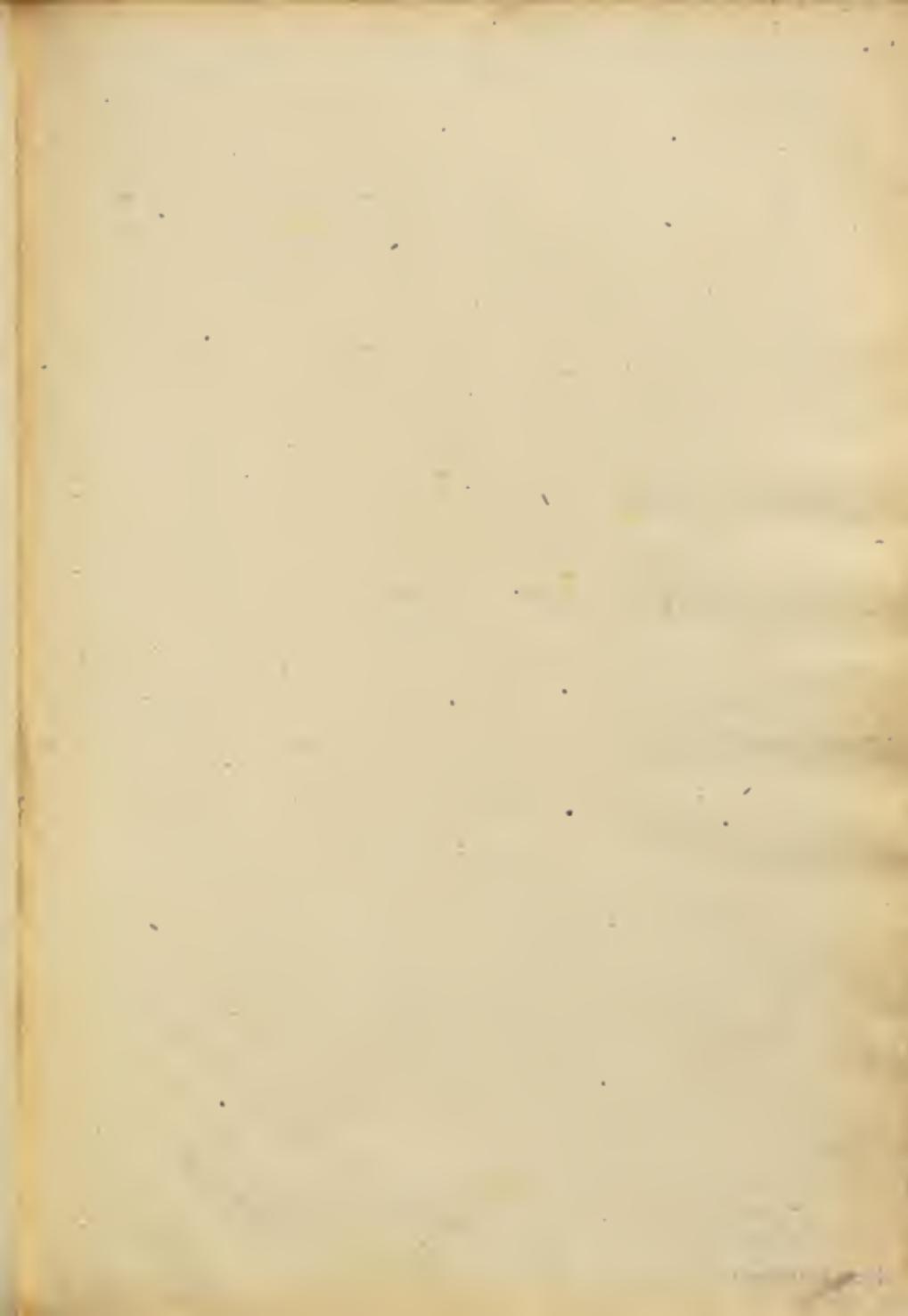
822

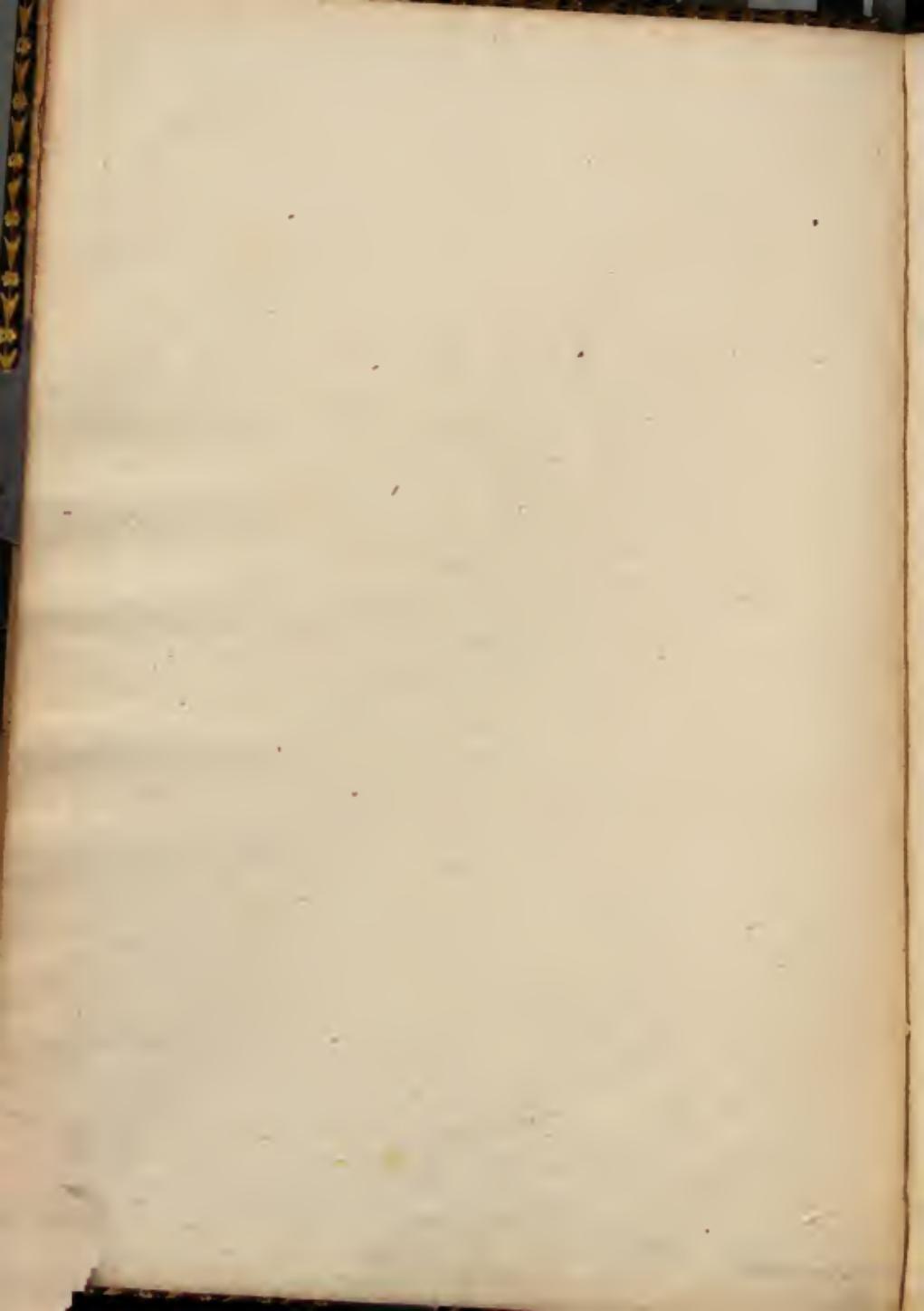
(7)

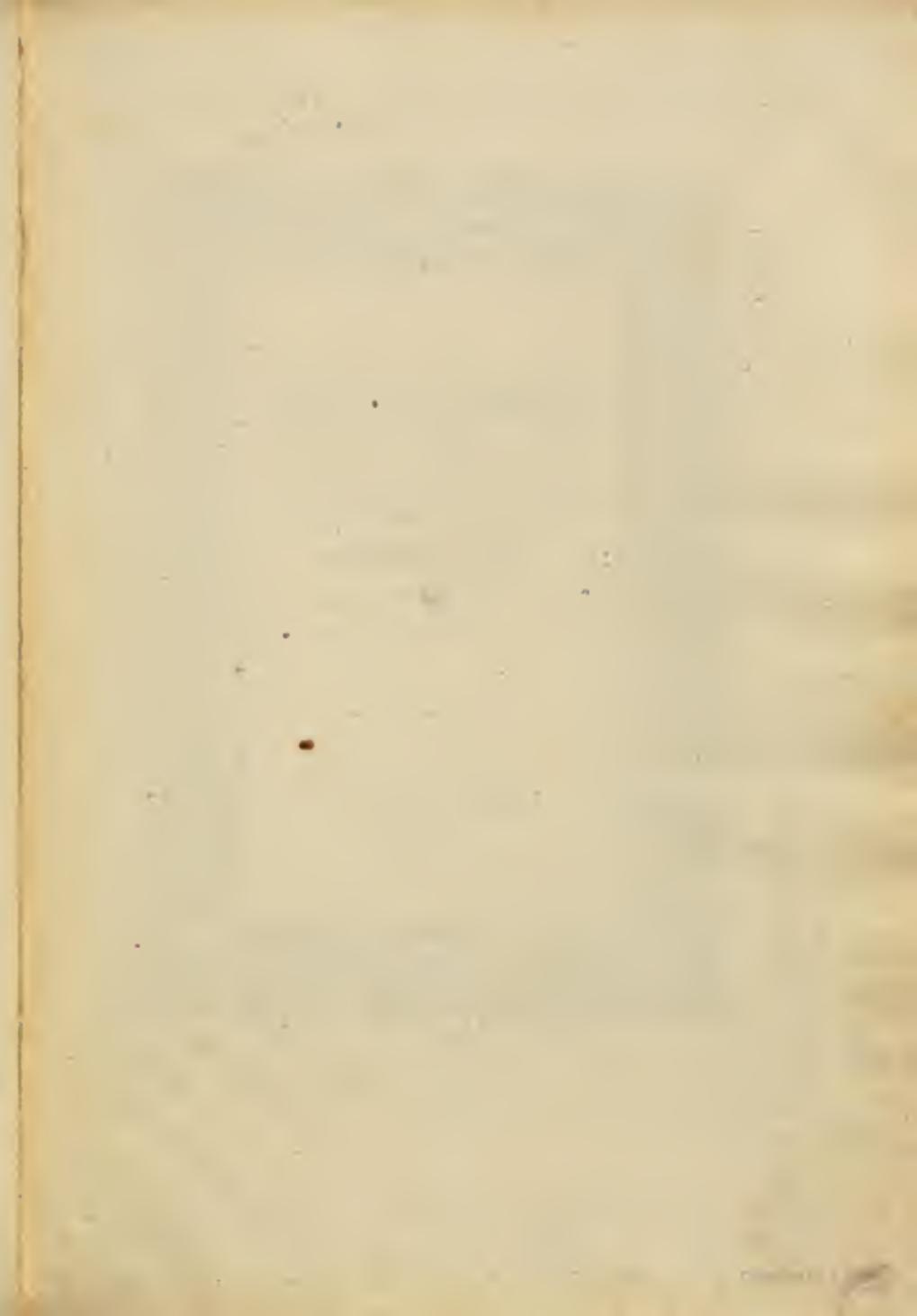

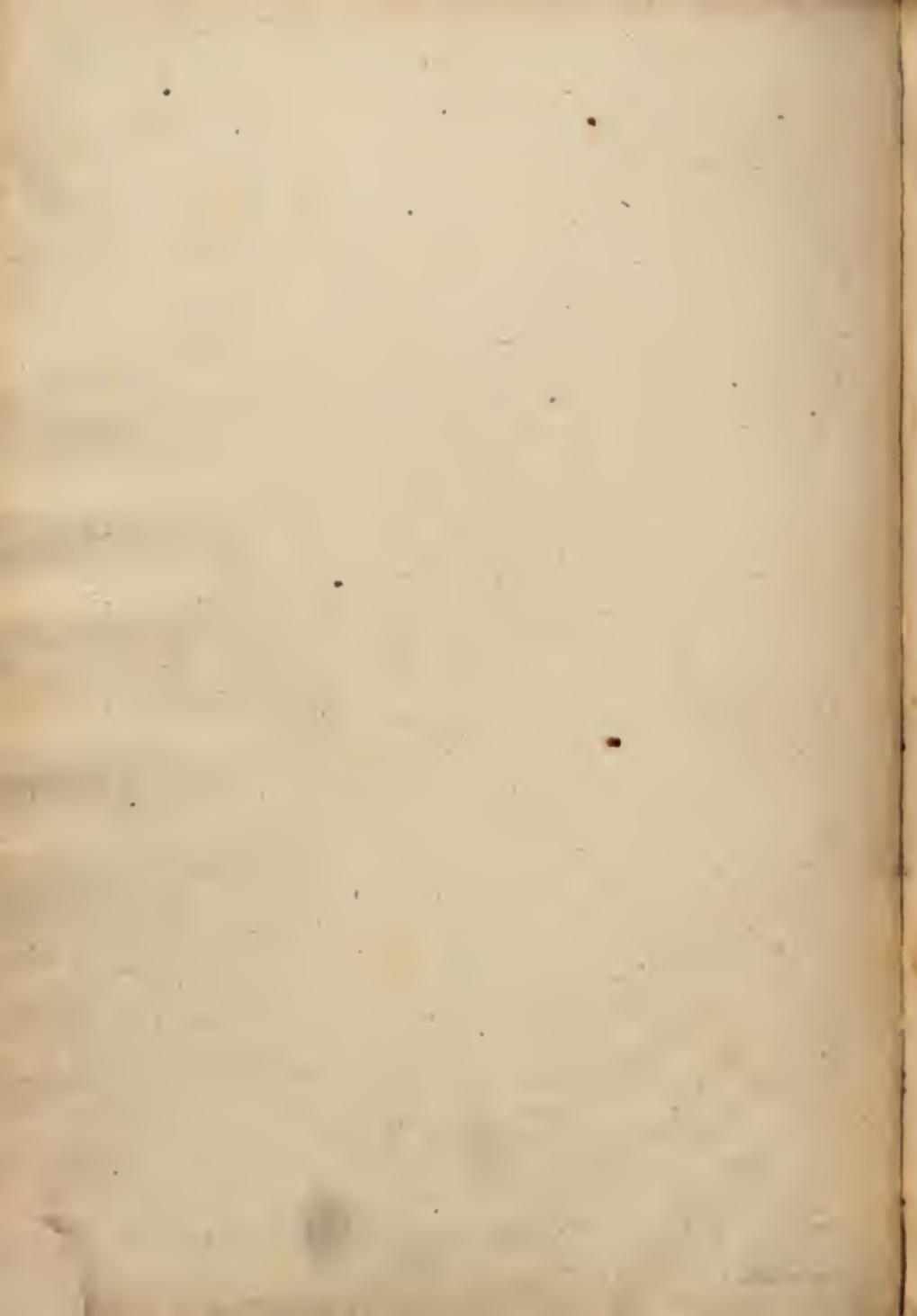
68.13.B.53

Regula occulta scri-
bendi seu componendi Ci-
pharā: ita q̄ nemo litteras
interpretari possit
communis oībus.

Regula occulta scri-

bendi seu componendi Ci-
pharā: ita q̄ nemo litteras
interpretari possit
communis oībus.

*MILITIA
ROMANA
VITRIENSIS
MILITIA
ROMANA
VITRIENSIS*

Regula occulte scribendi seu componendi
ciphara. ita q̄ nemo litteras interpræ
tari possit cōmuniſ omnibus.

Vm pestilentiaꝝ quæ in vrbe tunc vigebat
vitadæ causa: venissem in agellū quēdam
prope Tyberim. Illuc accessit amicus he/
truscus. Inquit: cur ita solus / & tam ocio
frui quāras. Solebas enim non modo le/
gisbus: verum etiam libris Marci Tulii
aliorumq; lectitandis plurimum delectari. Quapropter te
Iacobum Siluestrum tuoru cognomine: nunc autem Sil/
uestre appellare mihi licet. Cui respōdi. Vti malū arbitral/
ris nō seimp ocium fuit: multis. n. pfuit. Haud mihi obesse
id forsan poterit. Intermisso iōco. Incidimus in sermonem
de veterum scribendi genere. T um quidē cogitatā q̄ ma/
xime habendi fuere primi characterū inuentores/ q̄ppe nil
aliud sanctius ad beate viuendū fuerit vnquā repertū. Sub/
inde ostensis sibi hetruscis litteris: neq; nō merito ambo
Tusci dolebamus has litteras cū lōga vetustate tum nobi/
litate puinciaꝝ insignes: qbus romanos quoq; pueros eru/
diri solitos Liuius testaſ nulli adhuc cognitas esse. Inquit
ēt ille. E quidē censeo cuicūq; principi q̄ solus eiusmodi sci/
ret litteras: id non tātum vtillimū sed ad suā et regni futurū
nempe salutē. Nam litteræ nra p̄s̄ertim memoria mutato
& cōficto charactere quę ciphara appellatur: non absq; ali/
quo forsan cōpositę labore: quas eruditī & elaboratē ſepi/
interpretant: nonnunq; ēt deleto ſigillo ſeu alieno vtēdo pl

sæpe legunt. Proptereaq; cōsilia & secretiora nulli seu pati-
cis : cumq; de regni salute aut iactura agat credēda: ab ini-
micis q; forsitan aliter ea scire nequeant : longissimo quoq;
loco noscunt səpissime. Ego aut tunc respondi. Causarum
patrocinio dum vacare pmissum fuerat: ista aliquando co-
gitans inueni nō difficilem / cōmunem & cunctis ap̄tā scri-
bendi normā. Ita q; litteræ cuicūq; tabellario siue transluti
secure tradi possent: & ab hoīe pr̄ter scribentē & eum cui
confidat p̄cul dubio intelligi nemine. Sed ne mendax ha-
bear nisi tibi dicere audeo: ac vereor hanc tātum nō laudari:
verum a multis q; id quod ignorent aut iudicant impos-
sibile , aut vituperant irrideri: pr̄sertim q; potius de com-
ponendis libellis a me differendū & si scirem scribendum
esse videat. Ille vero ait. Ne parū habendi aut laudandi ab
ineruditis, cāterisq; qui nulla habita ratione diuiniū incūt-
bunt, suisue passim indulgent voluptatibus te cura afficiat:
Huiuscmodi valeant hoīes. Nec p̄ labore speres mune-
ra: obiit Mōecenas. Tametsi gloria extat æterna. Neq; rē
hāc perq; utilem scribere te pudeat. C. Cāsar elaborauit &
usus. Nōnulla eiusmodi scripsit Aulus gellius auctor pro-
batissimus. Scripsisse quoq; dicit Valerium probum do-
ctissimum virum ? Et, an humana putas ea quæ oībus siue
multis prodesse possunt occulta habere: nam quæ singulos
iuuant publice esse edenda arbitror. His igitur verbis hor-
tatus ab amico docere huismodi regulā decreui. Illustrissi-
mos vero principes: Sicut Artaxerxes persarū rex ab agri-
cola in lotis manibus offerente aquam (etiam parua nō de-
spicienda arbitratus) benigne suscepit: ne hoc munusculū

aspernari velint rogo. Si quidem rem gratā & utilem effe-
cerō: mihi pfecto gratissimū erit. Si secus vero. Sat erit mi-
hi, neq; turpia neq; molesta mēa saltēt mēte: ut ensis fibet
q; non nocendi animo eum cōficit docuisse. Hoc tamē scri-
bendi genus si approbari sensero: quādā alia fortasse nō mi-
nus utilia: cupienti illa scire me ostensurūm pōlliceor.

Regula. Omnes fere homines qualibet lingua scribentes: vñsi fuerūt
vtunturq; strūcto vocalium & cōsonantium ordinē: nomi-
nibusq; quōrū sunt casus & numeri. Ac verbis quōrū sunt
modi tēpora personē & numeri, aduerbiisq; præpositioni-
bus & aliis partibus orōnis. A Egyptii vero figuris anima-
lium aliatūq; rerum loco litterarum: ne forsā eorum cōsil-
lia ab aliis noscerent: (cum eos primos īnuenisse charactē-
tes aliq; dixerint) vti consuere. Ipsorum īstar dissimiliat-
men forma per notas: charactere græco viso pulchriori &
aptiori: cum accentibus nō debito loco sed differētia cau-
sa cōpositas: epistolā minime interpretandā semotis voca-
libus & cōsonantibus scribendam putau. Ipsarum notarū
decies centena milia brevi ordine infra describentur. Ma-
joriq; & infinito quoadmodo numero alias addendo line-
as quoq; cōfici possent. Pro singulis igitur noīb' eorūq; ca-
sibus & numeris ac vēribis eorūq; temporibus modis per-
sonis & numeris cæterisq; pribus orationis: ex eisdem notis
appōnantur diuersæ vna vel plures.

Exemplum. Litteræ apud romanos sémper impræatio fuit. Notæ nominis casus & numeri / nota præpositionis / notæ nominis casus & numeri / nota aduerbi / nota præpositionis nominis casus & numeri / nota verbī modi temporis personæ & numeri / has tamē notæ posui potius simplices p̄clariori exēplo p̄termissis duplicibus & accētibus. Nec epistola interpretari poterit ex repetitis sepius casibus numeris modis temporibus & personis in oratione vel epistola: Cum qui & quales sint ignorētur. Et si etiā noscerent signo nomine & verbo nihil intelligi poterit. Possent ēē plerūq; p̄ferrī casus omittiti: cognito enī verbo ex genere verbī noscēt cū us casus sit nomine. Positīs tamen pro singulis pluribus notis tutius erit. In illi bello autem conficiendo siue charta aliqua inter utroq; citroq; scribentes: perscrībantur quæcunq; nomina verba & alia quæ veniant in mentem: vel optanda ex aliquo codice vocabulorū breuiter absq; præteritis & supinis magis cōmuniā & aptiora p̄scribendo: & singulis apponant huiusmodi notæ. Idem quoq; fieri poterit in aliquo cōmuni codice vocabulorū non tamen ordine alphabēti. Ac etiam in libro Ciceronis Vergiliī vel aliorum & ēē diuinis officiis: notādo verba nomina & alia in eis scripta: paucis enim chartis necessaria pro scribendō reperientur. Pro facilitiori vero modo poterit uti paucis notis: Silicet. quot nomina verba & alia sunt descripta in p̄ma linea folii seu folio libri: ut puta ducenta: tot illis apponant notæ: quæ cædem repe-

tantur & replicentur in qualibet alia linea seu folio. Ac singu
lae linea vel folia notentur aliis secretis notis: ex quibus cognoscatur inter scribentes. quae linea vel folio sunt descripta. quae nomina verba & alia: & notae posite illa significantes. Et si expedierit aliquando fieri predictorum comutatio tum litterarum tum nuncio est rudi committendo uno verbo ut que erat posita notae in primo ponantur in alio certiorabitur absens: uno. n. loco mutata erunt reliqua omnia. Si quis vero velit scribere ut moris est vocalibus & consonantibus: ex his notis quot eligat effectis alphabetis ut poterit si magis conformes visae fuerint: hoc notarum seruato ordine abreviationibus græcis siue charactere hebraico caldeo siue saraceno est permixto aut figuris Arithmetice hodie abaci anterioribus ex his est compluribus conficiendis alphabetis ut poterit. Valebit est sic confecta epistola & ex his copulatis scriptis versibus veris & etiam falsis & vanis: notare quamlibet litteram syllabam dictionem & versum: quibus notis quo situs & loco sunt scriptae inter scribentes cognoscatur: easque notatas ex suis situ & loco remoueat & commisceat: comutando de primo in ultimum seu alios. & ita permiscue diuisim litteram a syllaba & syllabam a dictione & dictione nem a versuque nulla verba ex his confici posse videantur. Deinde ex cognitione secreta notarum littera syllaba & dictio eius situ: & loco restituentur. Ignoro si hoc scribendi ordinem vtebatur Cæsar in epistolis ad Oppium & Balbum. Nam quoad modum mirum videtur absque notis commutata loca memorie habere absque illis tutius esset & difficillima & fortasse impossibilis erit interpretatio presentim ob characterum ex hu-

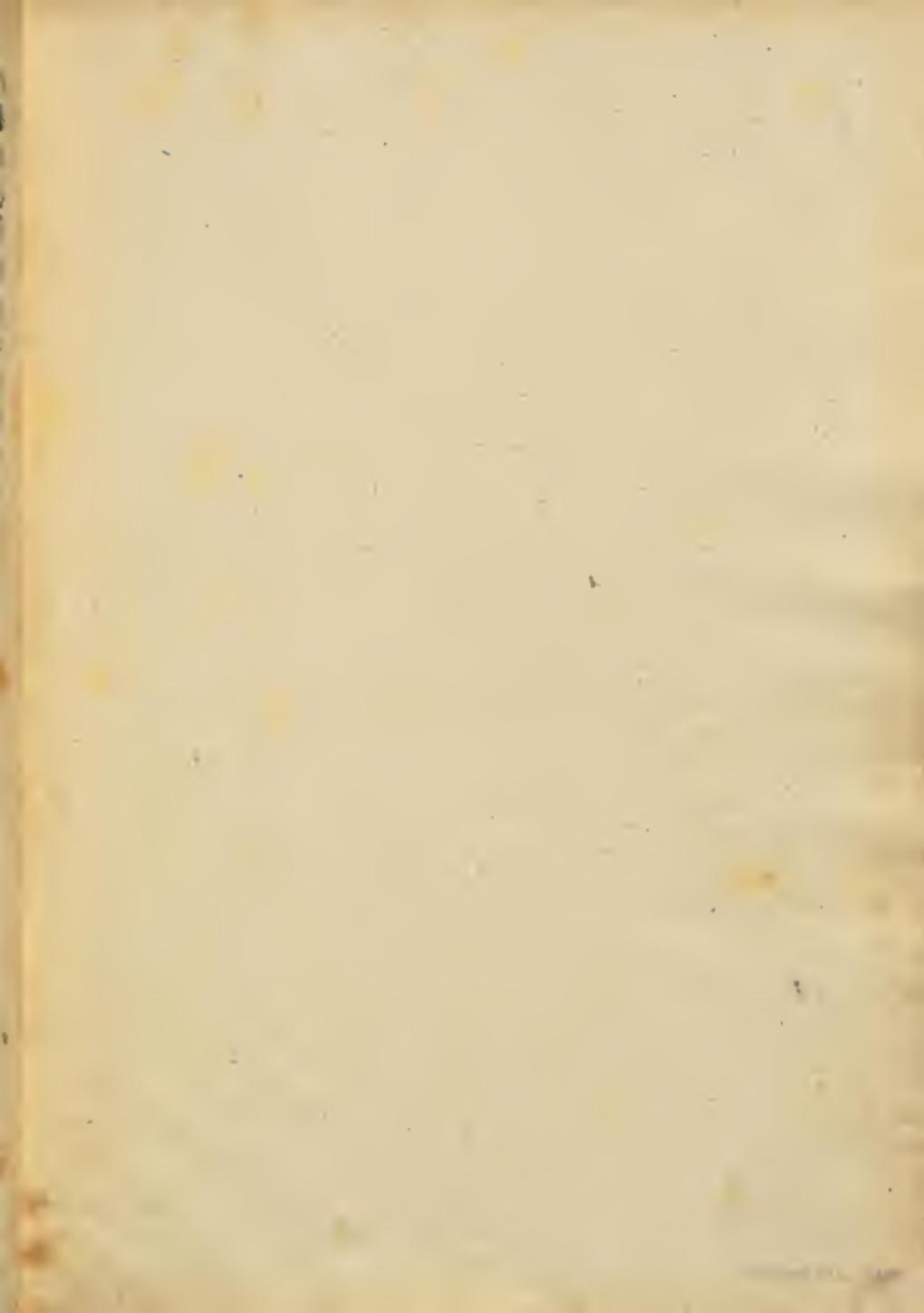
iusmodi notis compositorum & notarū sub eadem forma
compositionē longe difficillimā fieri poterit si epistola sic
confecta loricato surculo de quo scripsit Gellius qui etiam
difficiliō modo intellectu q̄ alii hodie videntur fieri for-
san posset scribatur. Ex triplici. n. difficillimo modo impo-
sibilis intellectu quoad mō interpretatio erit. Huius rei cō-
positionē studio si ingenio relinquo. Notæ sunt loco nu-
merorum per augmentum. Numeri figuris arythmetice
per multiplicationem sunt. Qui non sit illius penitus igna-
rus facilime intelliget. A numero nouenario addito dena-
rio conficiuntur ascendendo & duplicando triplicando ac
multiplicando numeri in infinitū. Hic ponuntur tantū nos-
tæ quæ fieri possunt usq; ad decies centena milia numerorū
per capita principalia videlicet viginti triginta. &c. Centū
ducent tricent. &c. nam alijs particulares numeri sunt repe-
tendo ab uno usq; ad denarium & illo addito. Usq; adnu-
merum uigenarium notæ erunt simplices sive singulari ab
inde supra duplices triples & quadruples. sunt semper
multiplicado & repetendo. Possent etiā cōfici figuris aryth-
meticæ hodie abaci ac alijs characteribus: ut puta hebray/
co sive caldeo & ēt latino.

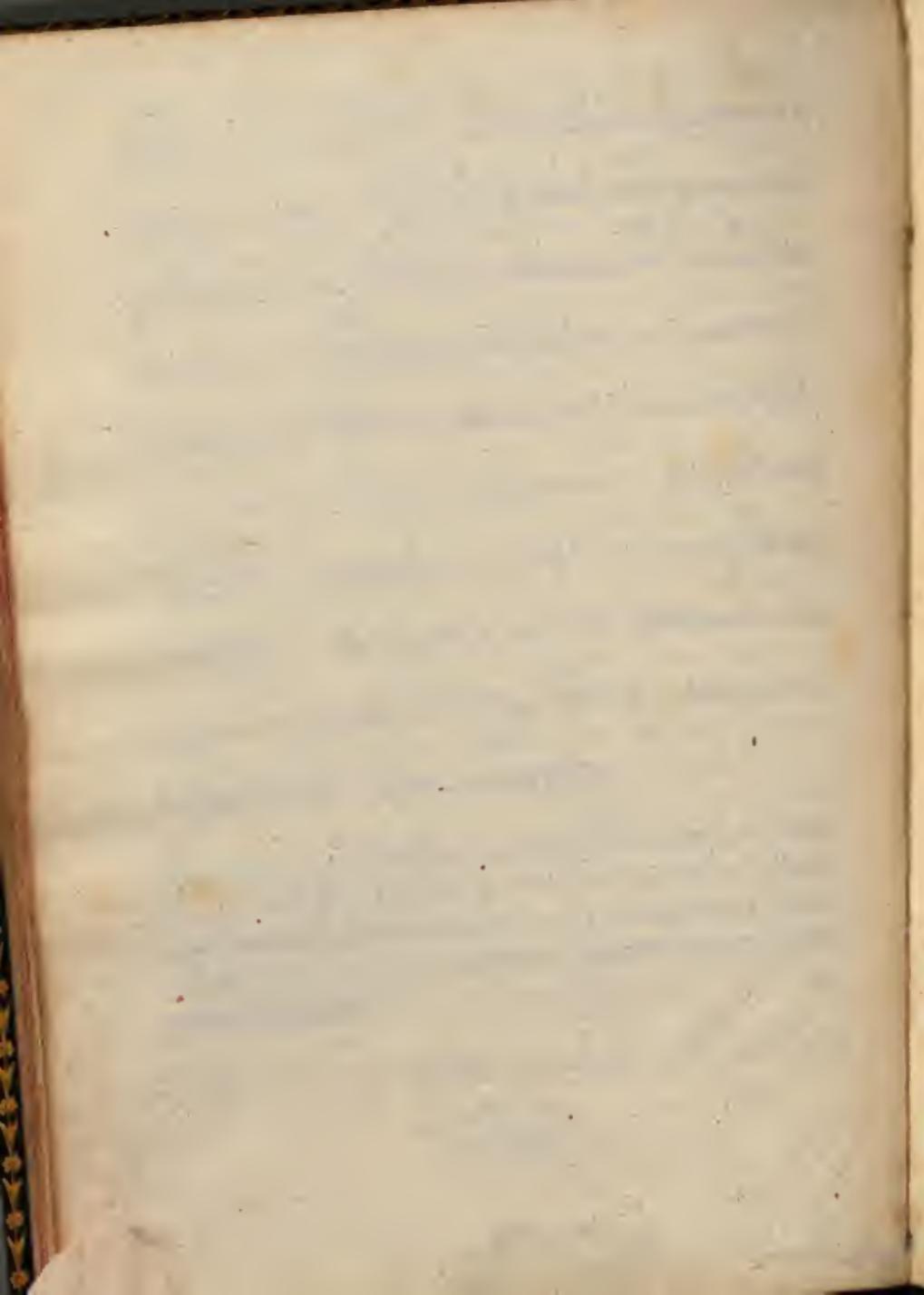
Exemplum notarum. H
vnum duo tres quatuor quaque sex septē octo nouē decē unde,
duodecī tredecī quorū decē quādecī sexdecī decept̄ deceor.
τ   ν   φ   χ   +   α   β
decenoue vigiti triginta q̄dragi. quāqqi. sexagī. septuagī.

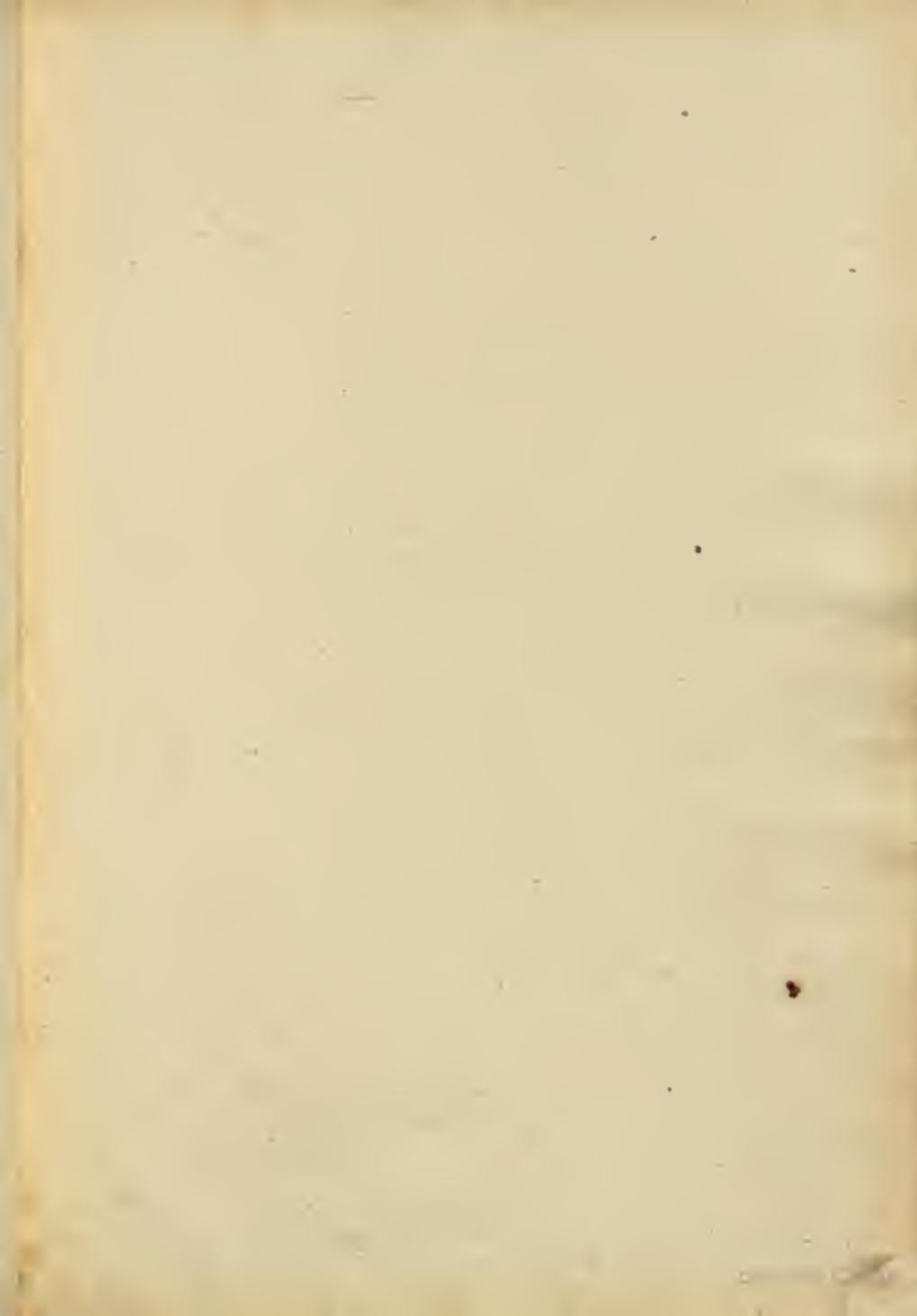
octagin. nonagi. centū ducēt tricēt qdringē. qngē. sexcent.
septingē. octingē. nonigē. mille duōmil trimil quatromil.
qñqmil sexmil sep mil octmil nouemil decemil vndecimil.
duodecimil. tredecimil. quatuordecimil. quindecimil.
sexdecimil. decesep̄imil. decēoctomil. decennouemil.
vigintimil. trigintamil. quadragintamil. qnqginf. mil.
sexagintamil. septuaginf. mil. octuaginf. mil. nonaginf. mi
centūmil. ducēf. mil. tricent. mil. qdringent. mil.
qngent. mil. sexcent. mil. septignē. mil. octingē. mil.
nonigē. mil. decies centena milia.

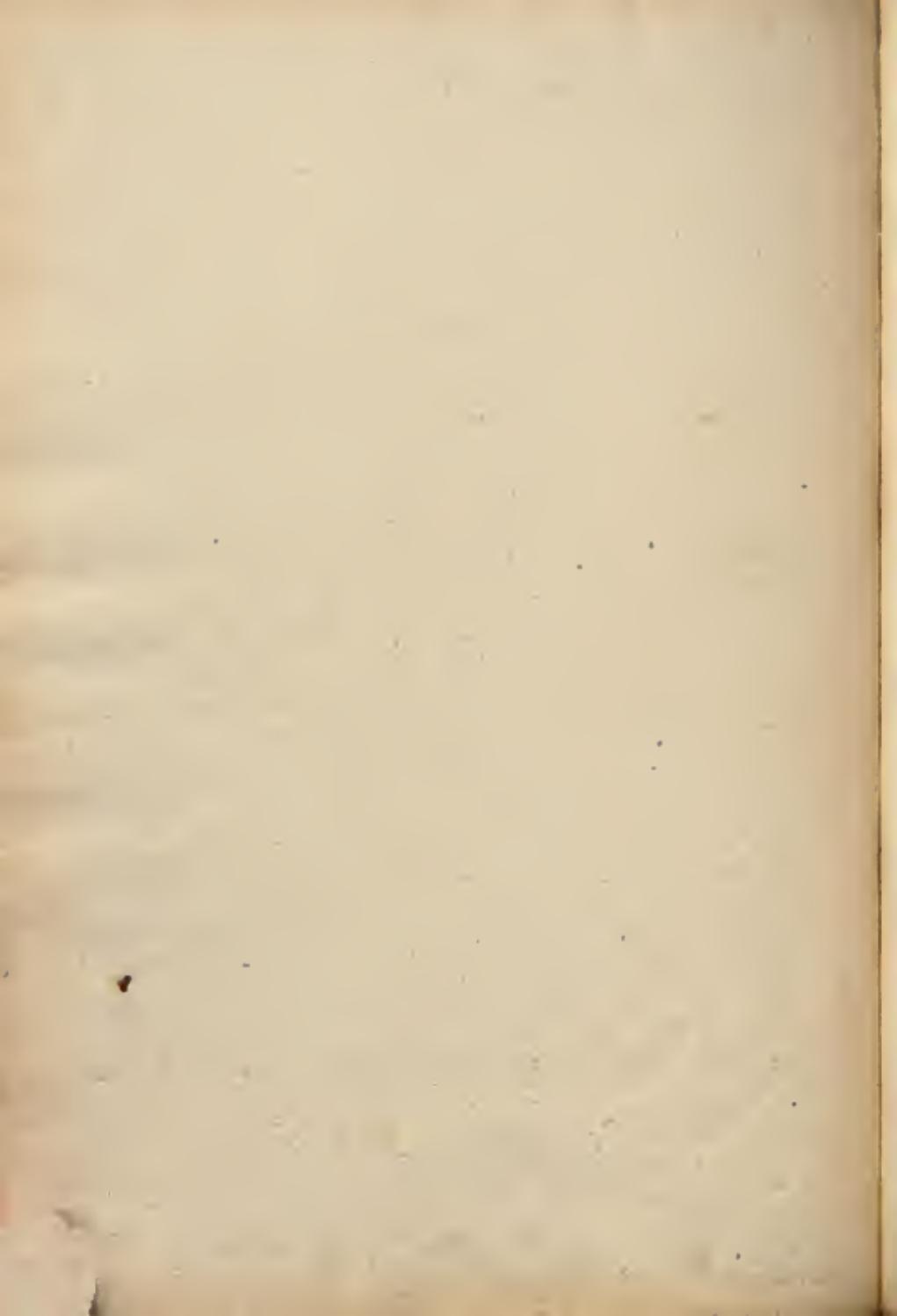
Hac tamen scribendi forma: studiosi et uti possent: Sieue
ille qui depictam tabulam præ oculis, siue mente habens:
complures alias perficit picturas. Et ut vulgaris sermo fa-
cile erit inuentis addere, & quanto Iuniores tanto perspic-
ciores esse solent.

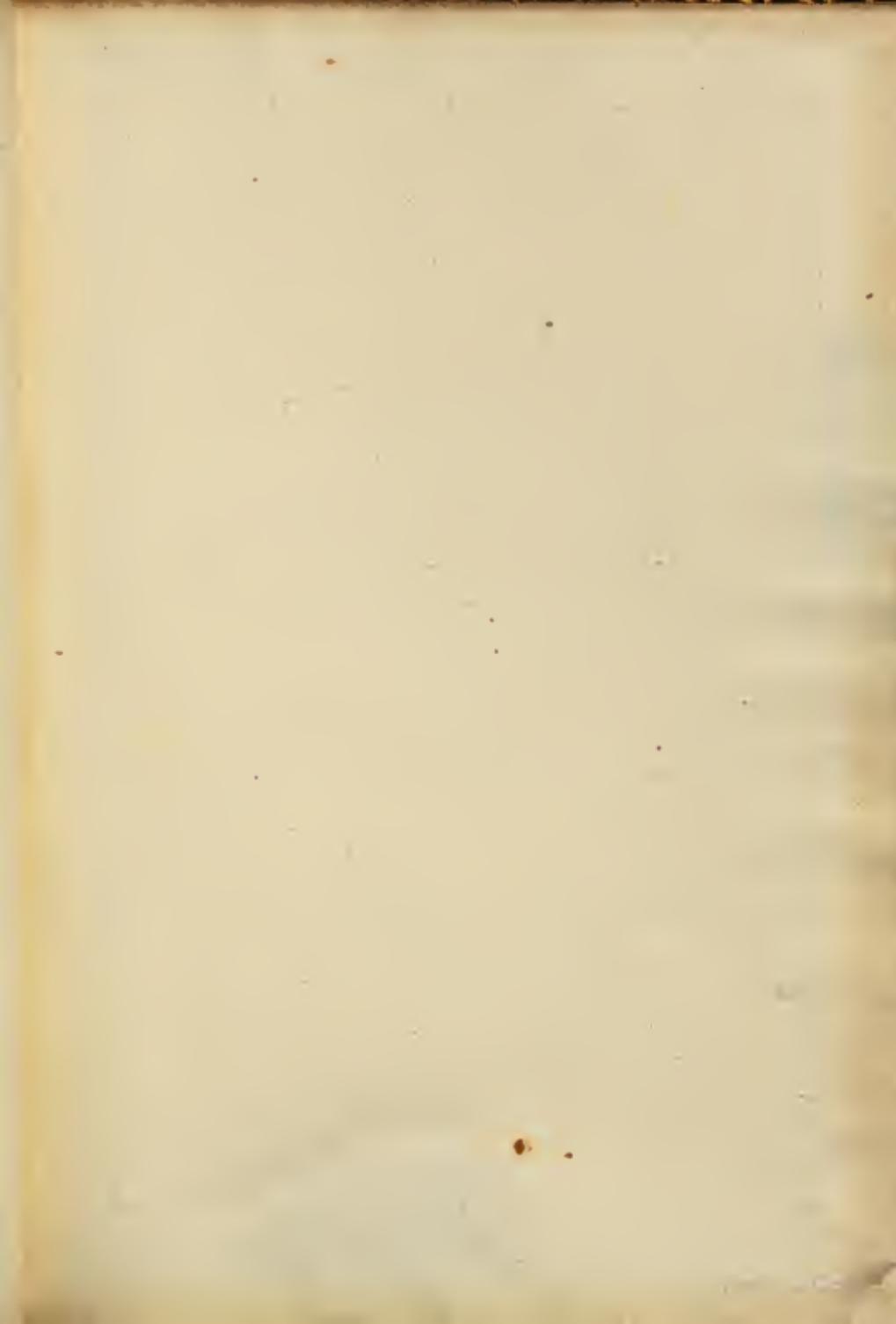
BIBLIOTEA NAZ.
ROMA
OTTAVIO EMANUELE

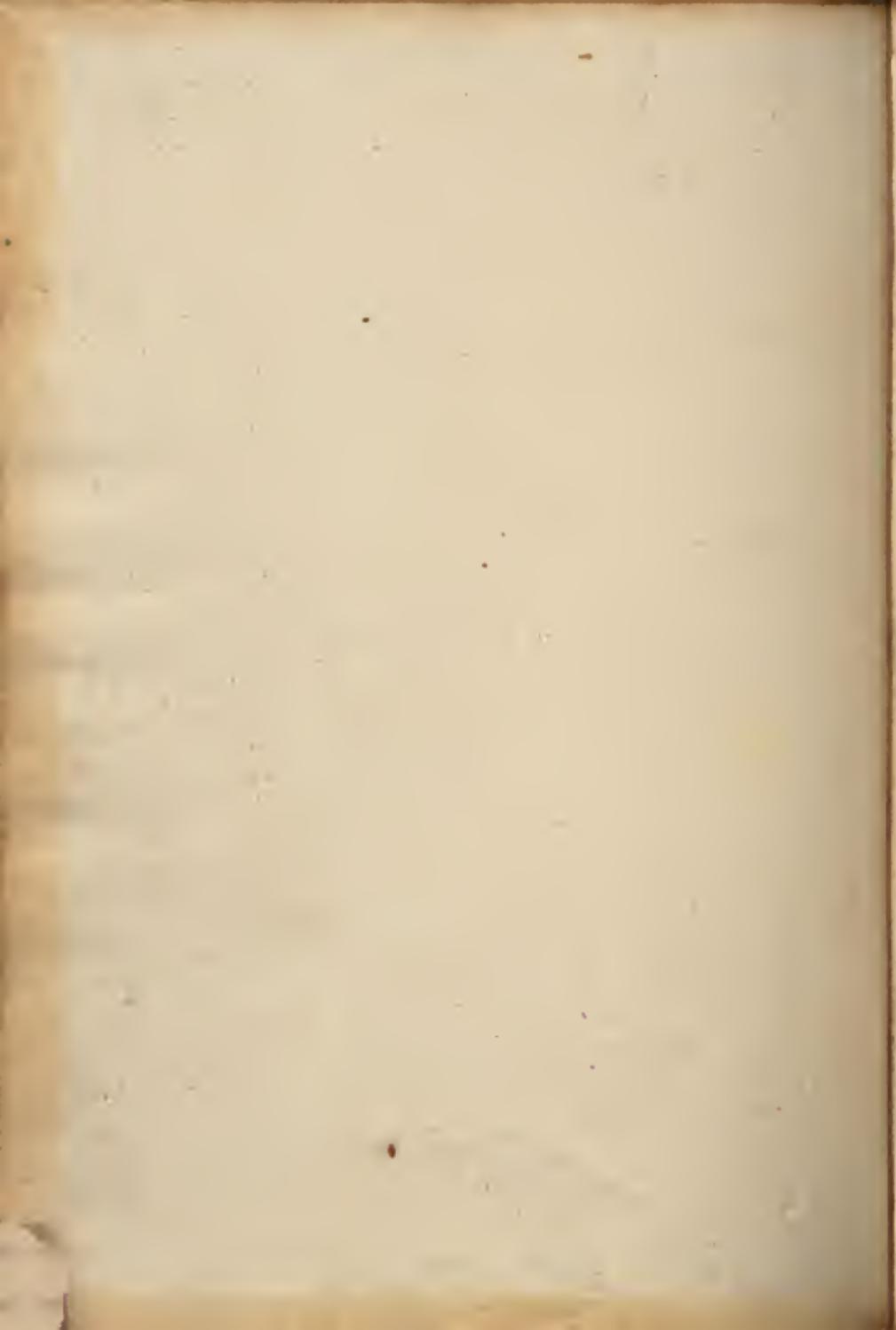

by

BIBLIOTECA

N